

Projev prezidenta republiky na Valném shromáždění OSN

25.9.2024 - Petr Pavel | Správa Pražského hradu

Paní předsedající, excelence, dámy a pánové,

je mi velkou ctí před vámi promluvit.

K mému velkému zklamání se od našeho posledního setkání v minulém roce svět nestal o nic bezpečnějším místem. Právě naopak!

Ze všeho nejdříve bych chtěl připomenout, že OSN byla vytvořena proto, aby lidstvo uchránila před válkami a zkázou a aby prosazovala mír, spravedlnost a lepší kvalitu života. Společně se nám podařilo vybudovat celosvětový systém pravidel a spolupráce, abychom prosazovali bezpečnost a lidská práva namísto konfliktů a utrpení a abychom podporovali hospodářský rozvoj namísto přehlížení rozsáhlých škod. Sjednocení okolo Charty OSN jsme se zavázali neopakovat chyby a hrůzy minulosti. Bohužel je však stále děláme.

Svět potřebuje a zaslouží si fungující Organizaci spojených národů – takovou, která umí v případě potřeby rychle reagovat a která lépe plní naše společné globální závazky. Bez fungujícího multilaterálního systému by alternativní a úzce zaměřené struktury vedly k větší roztržitosti a menší předvídatelnosti. Jako národní a globální lídři máme povinnost najít společná řešení těch nejpálčivějších problémů dříve, než se nám vymknou z kontroly. Nalézt kompromis není nikdy snadné. Vyžaduje to čas a trpělivost. Pouze když si uvědomíme, že společně můžeme dosáhnout mnohem více, než když jsme rozděleni, můžeme z našich národů – a z Organizace spojených národů – učinit národy skutečně spojené za naším společným cílem.

Už dávno bylo načase Radu bezpečnosti OSN komplexně zreformovat tak, aby byla účinnější, inkluzivnější, odpovědnější a lépe odrážela současnou realitu posílením hlasu nedostatečně zastoupených regionů. Tváří v tvář nespravedlivé a nevyprovokované ruské válce proti Ukrajině si musíme uvědomit, že členství v Radě bezpečnosti není žádný „bianco šek“. Nikdo nemá právo bez postihu zneužívat svou moc a zastrašovat jiné členy mezinárodního společenství. Společně musíme vyvíjet větší tlak na Rusko, aby ukončilo tuto nespravedlivou a brutální válku.

Mírový summit ve Švýcarsku jasně potvrdil, že mír na Ukrajině musí být založen na mezinárodním právu a zásadách svrchovanosti a územní celistvosti. Cynický přístup Ruska a jeho nezájem o věcné mírové rozhovory mají globální následky. Ty zahrnují narušení jaderné bezpečnosti, snižování potravinové a energetické bezpečnosti a rozbití mezinárodního řádu založeného na pravidlech. Česko vyzývá ty, kdo doposud nepodpořili naše společné úsilí, aby zvážili možnost podepsat společnou deklaraci dojednanou na Mírovém summitu ve Švýcarsku.

Příliš mnoho zemí, jež usilují o to stát se respektovanými regionálními nebo globálními aktéry, dosud mlčí. Respekt si ale není možné vynutit, je potřeba si jej zasloužit. Nezapomínejme na to, že váhání jen dodává agresorovi na síle. Pokud budou nespravedlnost a agrese přecházeny mlčením, brzy se objeví další, kteří budou chtít zjistit, kam až mohou zajít v ohýbání mezinárodních pravidel.

Někteří z vás si možná myslí, že to, co Rusko na Ukrajině provádí, je pouze další regionální konflikt, a že obě strany se musejí potkat na půli cesty. Jenže nic takového jako „další regionální konflikt“ neexistuje. Konflikty na jedné straně světa vyvolávají potravinovou nejistotu a uprchlické vlny na

straně druhé.

S postupující globalizací naše bezpečnost a prosperita úzce souvisí s děním daleko za našimi hranicemi. S tímto vědomím Česko usiluje o bezpečnost nejen v Evropě, ale i na Blízkém východě a v Africe a ostatních regionech.

Oceňuji, že mnohé národy, včetně těch afrických, vynakládají velké úsilí, aby zajistily a udržovaly mír a bezpečnost ve svých regionech i daleko za svými hranicemi. Česko bude i nadále spolupracovat s africkými zeměmi a pozorně naslouchat jejich názorům a potřebám. Věřím, že i navzdory odlišnostem můžeme společně vytvořit oboustranně výhodná partnerství – založená na principu rovnosti, vzájemném respektu, nezatížená jakýmkoliv historickým břemenem či budoucími požadavky na surovinové zdroje. Afrika je kontinent s rozsáhlým ekonomickým potenciálem, který jen čeká na využití. Chceme, aby Afrika vzkvétala, rozvíjela své schopnosti a vytvářela příležitosti a pracovní místa pro mladé lidi.

Posledními tématy, která bych rád zmínil, jsou kybernetická bezpečnost a role technologií. S postupující digitální transformací a naší rostoucí závislostí na pokročilých technologiích roste i závažnost a rozsah kybernetických hrozeb. Ty neuznávají žádné hranice. Cílem kybernetické špiónáže a útoků na nemocnice, média, infrastrukturu, národní instituce a firmy je destabilizovat naše demokratické systémy a podryvat principy, na kterých jsou naše společnosti založeny.

Stejně jako v offline světě nesmíme ani v kyberprostoru dopustit, aby se z něj stal prostor bez pravidel. V našem úsilí o bezpečnější online svět bychom se měli řídit dohodnutým rámcem odpovědného chování států v kyberprostoru.

Bezpečnost kyberprostoru bude záviset na schopnostech a snaze všech odpovědných států. Česko bere svůj závazek k ochraně globální bezpečnosti kyberprostoru velmi vážně.

I nadále budeme poskytovat podporu partnerům v Africe, Asii a Jižní Americe tak, abychom společně zvýšili naši odolnost a ještě lépe chránili naše občany.

Zahraniční vměšování a dezinformace stále představují výzvu s vážným dopadem na demokracii, bezpečnost a mezinárodní řád založený na pravidlech.

Vzhledem k rychlému rozvoji nových technologií je nadále klíčová ochrana a podpora lidských práv. Nové technologie budou mít nesporný vliv na povahu budoucích konfliktů, ale také na život v dobách míru.

Je naší povinností zajistit, aby inovace – včetně umělé inteligence, autonomních systémů, biotechnologií a kvantových technologií – plně odpovídaly našim etickým a lidskoprávním standardům.

V minulém roce předložilo Česko spolu s Mexikem, Maledivami, Nizozemskem a Jihoafrickou republikou rezoluci o lidských právech v kontextu digitálních technologií.

Kromě toho jsem se minulý měsíc v rámci konference Globsec Forum setkal s vrcholovými manažery globálních technologických společností na Prague GeoTech Summitu. Potěšilo mě, že si plně uvědomují svou odpovědnost a jsou plně odhodláni přispět k posilování odolnosti našich demokracií.

Paní předsedající, dámy a pánové,

Výzvy, kterým dnes čelíme, jsou globální. Uspěť můžeme pouze tehdy, pokud je budeme řešit společně.

Kvalita našeho vládnutí bude posuzována na základě našich činů a podle toho, zda tento svět zanecháme v lepším stavu pro budoucí generace.

Rád bych poděkoval každému, kdo neúnavně usiluje o to, aby naše planeta byla bezpečnějším místem pro všechny.

To je to, na čem skutečně záleží!

Děkuji vám všem za pozornost.

<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/verejna-vystoupeni-a-rozhovory/projev-pr-ezidenta-republiky-na-valnem-shromazdeni-osn-18138>